

МИХАИЛ ПУХОВ
СПАСЯВАНЕ НА ЖИВОТА

Превод от руски: А. Христова, 1984

chitanka.info

— Спрете, не правете това! — се чу някъде отгоре.

Юрий Воронцов махна показалеца на дясната си ръка от копчето на лявото рамо на скафандъра и вдигна очи към отровно-синьото небе. Към него се спущаше бяло облаче, обвивка от мъгла, пашкул, в който някой седеше.

Пашкулът се приземи и стана невидим, сякаш се разтвори в отровния въздух. Пътникът му, останал без прикритие, веднага тръгна към Юрий Воронцов. Той почти не се отличаваше от хората, само илюминаторът на скафандъра приличаше повече на телевизионен екран с изображение на човешко лице върху него. Впечатлението се засилваше от това, че чертите понякога започваха да трептят и да се разместват, както на телевизор с нарушена настройка.

— Служба за запазване на живота — представи се човекът-чуждопланетянин (езикова бариера за него очевидно не съществуваше). — Ние се занимаваме със спасяване на живота от нещастни случаи.

Помощта беше дошла тъкмо навреме. Наистина Юрий Воронцов направи всичко, за да кацне корабът, но да го издигне в космоса сега не би успял никой. Осакатеният звездолет се извишаваше на фона на унилия ландшафт: отровно-бели облаци, отровно-жълто слънце и плесен върху скалите, която завършваше еднообразието на пейзажа. Тук нямаше нищо друго, ако не се смятаха смъртоносните бактерии, които носеше със себе си отровеният от цианиди вятър.

Положението беше съвсем безнадеждно. Копчето на лявото рамо, което Юрий Воронцов имаше намерение да натисне, управляваше забралото на шлема. Ако натиснеше копчето, отровният въздух и пълчищата смъртоносни микроби веднага биха се вмъкнали в скафандъра, носейки със себе си мигновена смърт. Така и трябваше да направи, защото нямаше от къде да очаква помощ. Но тя кой знае как дойде.

— От нещастни случаи — повтори чуждопланетянинът и вдигна високо нагоре глава. Като проследи погледа му, Юрий Воронцов откри, че още един облак е спрял да се движи и сега се спуща като аеростат, подчинявайки се на незабележимата заповед на чуждопланетянинът.

— Имате добра специалност — каза Юрий Воронцов, усещайки как настроението му се възвръща. — Провървя ми, че бяхте наблизко.

— Да ви е провървяло ли? Грешите. Ние контролираме цялата Галактика. Наши постове има по всички планетни системи.

— Нима по всички?

— Без изключение.

— Странно — каза Юрий Воронцов. — Защо нищо не съм чувал досега за вас? Та нали нещастни случаи стават постоянно?

— Заблуждавате се — самоуверено каза чуждопланетянинът. — Ние работим ефективно. До колкото си спомням, нищо не се е случило с нито един живот. Самият аз съм спасил повече от десет.

Носът на чуждопланетянинът се придвижи към ухото и веднага се върна на старото си място. Облакът, който приличаше на аеростат, спря. От недрата му се измъкна обемист червен куб и на свой ред започна плавно да се спуща, сякаш се държеше за невидимо въже. Приличаше на жилищен блок или на контейнер с тежък товар.

Червеният куб се спущаше право върху Юрий Воронцов, затова му се наложи да отскочи и се отстрани. Камъкът, на който той току що стоеше, започна да пука и се разпадна на прах. Чуждопланетянинът удари контейнера с юмрук и той беззвучно се разцепи на две половини, откривайки апарат с неизвестно предназначение. Освободената червена обвивка по сигнал на чуждопланетянинът веднага отлетя, скривайки се във вътрешността на спрелия под небето облак.

Апаратът, който остана на земята, представляваше метален цилиндър върху масивен триножник. На едната страна на цилиндъра зееше отвор с диаметър колкото човешки череп.

— Отлично — със задоволство каза чуждопланетянинът. Той обиколи апарата, клекна и погледна под триножника. После стана, гнусливо изтърси полепналата плесен по скафандъра си и насочи металния цилиндър с отвора към Юрий Воронцов. В дълбочината на цилиндъра се криеше мрак. После чуждопланетянинът хвана някаква незабележима досега ръчка и силно я дръпна, при което тя се удължи и почти се допря до гърдите на Юрий Воронцов.

— Готово — каза чуждопланетянинът. — Най-сигурната машина. Никога не лъже.

— И какво ще стане сега? — любопитствува Юрий Воронцов.

— Всичко ще е наред. Ако натиснете лоста, ще се осъществи едно ваше желание.

— Всяко желание? — усъмни се Юрий Воронцов.

— Защо пък всяко? Ще се изпълни желанието, което ви владее в дадения миг.

— Е, че това е едно и също — усмихна се Юрий Воронцов. — Браво!

Той си помисли едно желание и сложи ръка върху лоста.

— Не бързайте — каза чуждопланетянинът. Лицето му затрепера, очите му се раздалечиха на различни страни. — Първо аз трябва да се отдалеча на необходимото разстояние.

Юрий Воронцов сне ръка от лоста и по-внимателно се вгледа в чуждопланетната машина за изпълняване на желанията. Напомняше му някаква древна музейна вещ. Телескоп? Не. Ракетен двигател? Може би. Но по-скоро нещо друго.

Чуждопланетянинът направи знак и до него възникна полупрозрачната обвивка на летателния пашкул. Чуждопланетянинът влезе в него. Летящият пашкул лениво тръгна нагоре.

— Хей! — извика Юрий Воронцов. — Почакайте!...

Внезапно той разбра, че загадъчното устройство прилича силно на оръдието, чрез което в древността са решавали демографските си проблеми.

Пашкулът се върна на земята.

— Не става ли? — загрижено попита чуждопланетянинът. — Ако ви е трудно, ще преместя регулатора на по-малко усилие. Ето така. Но не бързайте. Трябва да сте на ясно, че нашите желания не съвпадат напълно.

С нарастващо съмнение Юрий Воронцов гледаше чуждопланетното демографско оръдие.

— Наистина ли сте сигурен, че това нещо ще изпълни всяко мое желание?...

— А вие наистина ли сте разумно същество? — заинтересува се чуждопланетянинът. — Съвсем ясно е, че никой не е в състояние да удовлетвори всички желания на всички обитатели на нашата звездна система. Колко са според вас разумните същества в Галактиката?

Юрий Воронцов поклати глава и веднага му се стори, че и демографското оръдие се поклати, следвайки движението му.

— Не знам.

— Много — съобщи чуждопланетянинът. — Затова нас ни интересуват само желанията, които имат отношение към нашата

работа. Ние ги фиксираме и според силите си ги изпълняваме. Например преди малко вие взехте едно решение, което заплашва живота. Естествено, не можехме да не се намесим.

— Какво решение имате пред вид?

Устата на чуждопланетянина се разшири до ушите, на лицето му всичко се смеси и само след минута и половина то възвърна нормалния си вид.

— Та вие сте разумно същество. Има неща, за които не е прието да се говори. Но щом като настоявате... Преди няколко минути вие решихте, извинете за израза, да умрете. Вашето желание заплашваше живота...

— Ясно.

— ... затова донесох необходимата апаратура. Впрочем, известно ли ви е колко енергия е нужна за срочното доставяне на такъв дезинтегратор?

— Та това... дезинтегратор ли е?...

— Наричат го различно. Дезинтегратор, унищожител, убиец... На когото както се харесва.

— Значи — каза Юрий Воронцов, — ако натисна лоста, то...

— Вашето желание ще се осъществи — кимна чуждопланетянинът.

— Но нали искахте да ме спасите!

— Вас? Ние? — Чуждопланетянинът се замисли. Чертите на лицето му се заизвиваха като змии. — Вие нещо бъркате. Първо, това противоречи на вашите желания, а смъртта, извинете за непристойността, е лична работа на всеки. Второ, съществата, дори разумните, са прекалено много. Спасяването на умиращите е работа на самите умиращи. Извинете ме, отново.

— И това ли е спасяването от нещастни случаи?

— Естествено — кимна чуждопланетянинът. — Та ние пазим живота. В Галактиката има много живи същества. Във всеки свят животът е специфичен и винаги нещо го заплашва. Например на вас ви се прииска да умрете. Това е ваше право, но какъв начин избирате? Най-варварският — да откриете шлема на скафандъра си. Това означава пълчища бактерии под вашия шлем да излязат на свобода и на местния живот да бъде нанесена непоправима вреда. Възможно е дори той да загине съвсем.

— Местният живот ли? — каза Юрий Воронцов.

— Местният живот — каза чуждопланетянинът.

— Тази сива плесен? Или това... не е плесен?

— Защо? Плесен, бактерии, микроорганизми. Да не би да имате нещо против?

— Не — каза Юрий Воронцов, — но какво става тогава? Вие трябва да изберете. От една страна, разумното същество, човекът, венецът на творението. От друга — някакви си микроби. Нима може да се сравнява?

— Не може — съгласи се чуждопланетянинът. — Какво представлява човекът? Гибелта на отделни същества, включително и на разумни, е предвидена от еволюцията. Всеки самостоятелно възникнал живот е безценен, защото е невъзпроизводим. Няма по-ужасно бедствие от смъртта на живота в мащабите на цяла планета. Според мен това е очевидно.

— И ако аз отворя скафандъра... Значи работата е в това! — зарадва се Юрий Воронцов. — Май че започвам да ви разбирам.

— Малко е да ме разбирате. Нужно е и да действувате. А вие какво правите, вместо да се възползвате от дезинтегратора, който не само ще изпълни вашето желание, но и ще убие, извинете, цялата нечистотия под калпака на вашия шлем? Какво правите вие? Започвате някакъв безсмислен разговор. Не ви ли се струва, че той продължи твърде много?...

Чуждопланетянинът направи крачка към своя пашкул.

— Чакайте! — извика Юрий Воронцов. — Аз не искам да умирам!

Мъглявата обвивка около чуждопланетянина се сгъсти и загуби прозрачността си.

— Аз искам да живея! — извика Юрий Воронцов. — Да живея!!

— Живейте си — отвърна чуждопланетянинът. — Това е ваше законно право.

Пашкулят излетя към облаците. Черното гърло на дезинтегратора гледаше точно в лицето Юрий Воронцов. Той направи крачка встрани. Масивният ствол помръдна, държейки го на прицел, като следеше всяко негово движение.

— Помощ!!! — отчаяно завика Юрий Воронцов.

След минута чуждопланетянинът отново стоеше пред него.

— Защо трябва да крещите? Нали ви казах — живейте си.

— Тук? Но аз...

— Където искате. Например, ако отлетите при своите, ще ви бъдем много признателни.

— А как да отлетя? — Юрий Воронцов посочи своя осакатен звездолет.

Чуждопланетянинът повтори жеста му.

— Вероятно така, както сте долетели.

— Вие подигравате ли ми се? Та той е съвсем изпотрошен. Управлението, двигателят, дори обшивката.

— А защо не искате да го поправите?

— Подигравате ли ми се? — повтори Юрий Воронцов. — Как ще го поправя?

При тези думи очите на чуждопланетянина отидоха на челото.

— Вие не можете да ремонтирате кораба си? Хайде да отидем да го видим.

Юрий Воронцов сложи ръка на стартовия лост. Чуждопланетянинът стоеше далеч, сред скалите, облегал на дезинтегратора. Все още се страхуваше, че землянинът отново ще промени решението си.

Корабът трепна и потегли нагоре. В обзорните екрани Юрий Воронцов сякаш за първи път видя планетата, където го отнесе съдбата. Видя нейното синьо, бързо потъмняващо сега небе, белите облаци, до които той се издигаше, и страшните скали, устремени надолу. Не, отлиташе той, другото оставаше на мястото си — и небето, и облаци, и скалите. И плесента по скалите — древния живот с още неизвестно бъдеще.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
11/1984 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.